

รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์
โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

Supervision Model to Enhance for Teacher's Competency in Learning Management
in Reading and Analytical Thinking. Using Reading Promotion Books of Thai Language
Department in Primary 4. Nakhon Si Thammarat Primary Educational Area Office 2.

กาญจนา จิตรสำราญ

Kanjana Jitsamruay

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2

Kanjana1610@gmail.com

บทคัดย่อ

รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ประกอบด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ 2) พัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 4) ศึกษาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อให้การวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน โดยสรุปดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ประกอบด้วย การศึกษาเชิงปริมาณใช้การหาค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) และการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ขั้นตอนที่ 2 ร่างรูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ใช้ตารางการสังเคราะห์แบบเมทริกซ์ (Matrix Table) และเลือกขั้นตอนที่เห็นมีความเหมาะสมสามารถปฏิบัติได้จริง สรุปองค์ประกอบของรูปแบบได้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 4) แนวการประเมินรูปแบบ 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้วิจัยกำหนดวิธีการตรวจสอบและประเมินรูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) และสนทนา (Focus Group Discussion)

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทย โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่าสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนระดับสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เรียกว่ารูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือองค์ประกอบที่ 1) การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และการให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Inspiration and Information) 2) ให้ความรู้เพิ่มเติมและ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) 3) การนิเทศให้คำแนะนำช่วยเหลือ (Advisory sharing) 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเครือข่าย/เครือข่ายการนิเทศ (Network Sharing) และ 5) การประเมินผล การนิเทศ (Evaluation)

3. ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยใช้รูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) พบว่า

3.1 ครูมีผลการประเมินด้านความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ครูมีทักษะในการจัดการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับดี

3.3 ครูมีเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับมาก

4. ความสุขในการทำงานของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ครูมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด

5. นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ของครูสูงกว่า ก่อนใช้การจัดการเรียนรู้ของครู

6. ผลการศึกษาความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 อยู่ในระดับ มากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการนิเทศ, สมรรถนะการจัดการเรียนรู้, การอ่านคิดวิเคราะห์

บทนำ

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัยเป็นพันธกิจสำคัญของรัฐ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างและพัฒนามลเมืองที่มีคุณภาพให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถพัฒนาศักยภาพของตนจนถึงขีดสูงสุดเพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขร่วมกับผู้อื่นในสังคม และการปรับปรุงระบบการผลิตและพัฒนาครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและประเภท การศึกษาเพื่อให้ได้ครูดี มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เข้าสู่ระบบการศึกษาของประเทศในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดสูงสุดของศักยภาพของแต่ละบุคคลต่อไป(กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง 2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ ดังนั้น นักเรียนจึงต้องฝึกฝนทักษะ การอ่านเพื่อให้สามารถใช้กระบวนการอ่านสร้าง ความรู้ความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องสามารถอ่านออกเสียง บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ ได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค และข้อความ สำนวนโวหารจากเรื่อง ที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และนำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และ เห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) แต่การจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมายังไม่บรรลุเป้าหมาย ที่วางไว้ นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านและการคิดวิเคราะห์ในระดับสูง ซึ่งเห็นได้จากผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : O – NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการทดสอบระดับประเทศตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 - 2564 พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย ร้อยละในภาพรวมไม่ถึงร้อยละ 50 และเมื่อศึกษาข้อมูลผลการทดสอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่านักเรียน โดยภาพรวมยังไม่ถึงร้อยละ 50 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2, 2564) นอกจากนี้ ผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ได้สรุปผล การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554 - 2558) ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 4 นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น ส่วนใหญ่มีผลการประเมินระดับพอใช้ และบางแห่งผลการประเมินต้องปรับปรุง แต่อย่างไร ก็ตามสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ให้ข้อเสนอแนะแก่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีการส่งเสริมและมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความรู้และทักษะ ที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยเฉพาะให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ ความคิด สร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักทดสอบทาง การศึกษา, 2556) ส่วนสภาพปัญหาการนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนรู้พบว่าครูไม่เห็นความสำคัญของการสอน ที่เน้นทักษะอ่านการคิดวิเคราะห์ กิจกรรมการเรียนรู้เน้นความรู้ ความจำ และเน้นการติวเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องทักษะการอ่านวิเคราะห์ ครูไม่ได้รับการนิเทศติดตามอย่างจริงจัง ครูมีสื่อ การสอนไม่เพียงพอโดยเฉพาะหนังสือส่งเสริมการอ่าน พบว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีอยู่ไม่หลากหลาย และเป็น เรื่องใกล้ตัว ไม่สร้างความสนใจให้นักเรียนอยากเรียน และการออกแบบกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านคิดวิเคราะห์มีน้อย ไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับวัย

ผลจากการนิเทศของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2564 พบว่านักเรียน ส่วนใหญ่ขาดทักษะในการอ่านคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2, 2564) มาจากสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือ “ครูขาดทักษะในการพัฒนาสมรรถนะการอ่าน คิดวิเคราะห์ของนักเรียน” การอ่านถือเป็นกิจกรรมด้านการคิด ซึ่งประกอบด้วยการคิดวิเคราะห์ การสะกดคำ การตีความหมายของคำ ความคิดสร้างสรรค์ การใช้จินตนาการการแก้ปัญหา เป็นต้น นักเรียนที่ได้นั้น นอกจาก รู้เกี่ยวกับคำต่าง ๆ ที่อ่านแล้ว ยังต้องเข้าใจความหมายที่ซ่อนเร้นของสิ่งที่อ่าน การคิดวิเคราะห์เป็นการพัฒนาให้ นักเรียนมีความสามารถด้านเหตุผล รู้จักเหตุผลเชิงวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ รูปแบบการสอนที่เน้นการคิด มีหลากหลายรูปแบบ แต่ที่สำคัญคือบทบาทของครูมีผลโดยตรงที่จะกระตุ้นให้นักเรียนฝึกคิด การฝึกคิดอย่างมีระบบ จะสามารถพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

การแก้ปัญหาให้ครูมีสมรรถนะในการสอนอ่านคิดวิเคราะห์มีหลายวิธีแต่วิธีหนึ่งที่สำคัญคือ การเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการออกแบบนวัตกรรมและการนำนวัตกรรมไปใช้กับนักเรียนให้มีพัฒนาการด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ด้วยการพัฒนาจากแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการนิเทศ ได้แก่ บุญชม ศรีสะอาด (2559), แอคคิสันและกอล (2003), กลิกแมน, กอร์ดอน และโรสกอร์ดอน (2007), แล้วออกแบบรูปแบบการนิเทศ ขั้นตอนการนิเทศที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของผู้รับการนิเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
4. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) แบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยการศึกษาเอกสารงานวิจัยและเครื่องมือการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำร่างแบบสอบถาม และเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษา และนักวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า แต่ละข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดแสดงว่าแบบสอบถามมีความตรงเชิงเนื้อหา และมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแบบอัลฟาของคอนบราค ภาพรวมทั้ง 5 ด้านเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหา และสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศ ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป และภาพรวมทั้ง 7 ด้านซึ่งได้มาโดยการวิเคราะห์ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ที่ระดับ 0.80 กล่าวคือแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นในระดับดี และใช้การหาค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การวิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยกำหนดประเด็นหลักในการสนทนากลุ่มตามกรอบแนวคิดการวิจัย และตรวจสอบคุณภาพของประเด็น

การสนทนากลุ่มโดยที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก รวมทั้งทดลองใช้กับที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายเพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและการใช้ภาษา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์แบบเจาะจงจะต้องมีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่น้อยกว่าปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษาหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง และดำรงตำแหน่งครูผู้สอนภาษาไทย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หรือรองหัวหน้าฝ่ายวิชาการไม่น้อยกว่า 2 ปี และปัจจุบันยังคงดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่ หรือผู้ที่ทำหน้าที่ในฝ่ายวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และรองหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งหมด 15 คน ส่วนการศึกษาเชิงปริมาณจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูประจำการที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีหน้าที่หรือได้รับมอบหมายในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4, 12, 189 และ 189 คน ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 129 คน ได้มาโดยใช้การคำนวณตามสูตรของ Yamane (Yamane,1973) ได้ผู้บริหารการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีหน้าที่หรือได้รับมอบหมาย ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4, 12, 129 และ 129 คนตามลำดับ เครื่องมือเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่นเรียบร้อยแล้ว ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปประมวลผล และใช้การหาค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และการหาค่า $PN_{Modified}$ ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ขั้นตอนที่ 2 ร่างรูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้วยการศึกษและพัฒนาจากแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศ และกระบวนการนิเทศ บุญชม ศรีสะอาด (2559), แอคคิสันและกอล (2003), กลิกแมน, กอร์ดอน และโรสกอร์ดอน (2007)โดยใช้ตารางการสังเคราะห์แบบเมทริกซ์ (Matrix Table) และเลือกขั้นตอนที่เห็นมีความเหมาะสมกำหนดรูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยการการสัมภาษณ์กลุ่มอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) และสนทนา (Focus Group Discussion) เพื่อพิจารณาในด้านความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความสอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบการนิเทศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ระยะที่ 4 การศึกษาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ผลการวิจัย

รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 มีผลการวิจัยโดยสรุปดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน ของการนิเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศ โดยรวมมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวม

การนิเทศการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับ	($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับ	PNI	ลำดับ
1. ด้านการวิเคราะห์หลักสูตร	3.67	1.02	มาก	4.50	0.42	มากที่สุด	0.184	4
2. ด้านการออกแบบหน่วยการเรียนรู้	3.74	1.04	มาก	4.53	0.44	มากที่สุด	0.174	6
3. ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	3.71	1.04	มาก	4.49	0.42	มาก	0.173	7
4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.52	1.01	มาก	4.52	1.01	มากที่สุด	0.221	2
5. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.49	1.00	ปานกลาง	4.52	0.47	มากที่สุด	0.227	1
6. ด้านการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	3.60	1.01	มาก	4.53	0.47	มากที่สุด	0.205	3
7. ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้	3.60	1.01	มาก	4.41	0.47	มาก	0.183	5
รวม	3.61	1.01	มาก	4.50	0.52	มากที่สุด	0.197	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.52 - 3.74 ยกเว้นด้านสื่อการเรียน การสอนมีค่าอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ส่วนระดับสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 4.53 ที่เหลือคือ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้และด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.41 - 4.49 และผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: PNI_{modified}) รายด้าน พบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่า PNI_{modified} มากที่สุดมีค่าเท่ากับ 0.227 และ 0.221 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าน้อยที่สุด 2 ลำดับคือ ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และด้านการออกแบบหน่วยการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.173 และ 0.174 ที่เหลือมีค่าตั้งแต่ 0.183 ถึง 0.184

2. การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มีรายละเอียด ดังนี้

รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 คือ รูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนคือ 1) การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และการให้ความรู้ก่อนการนิเทศ

(Inspiration and Information) 2) ให้ความรู้เพิ่มเติมและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) 3) การนิเทศให้คำแนะนำช่วยเหลือ (Advisory sharing) 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเครือข่าย/เครือข่ายการนิเทศ (Network Sharing) และ 5) การประเมินผลการนิเทศ (Evaluation) ดังนั้นเมื่อครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์แล้วและได้นำสมรรถะนั้นไปใช้จัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการอ่านคิดวิเคราะห์และมีความสุขในการเรียน

เงื่อนไขความสำเร็จ

การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนด้านทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ตามรูปแบบการนิเทศรูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) มีเงื่อนไขที่ทำให้เกิดความสำเร็จ ได้แก่

ระดับบุคคล(ครู/หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ)

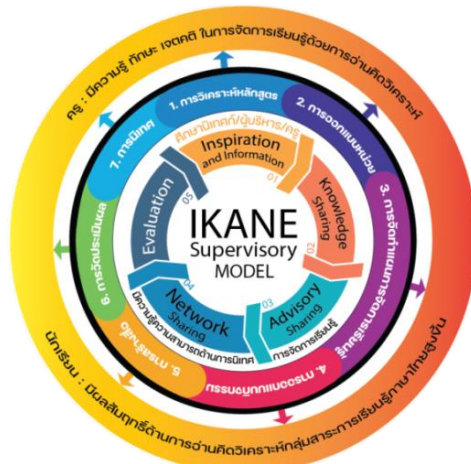
ครู และหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการมีการพัฒนาจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบการนิเทศ

ระดับโรงเรียน

โรงเรียนโดยผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ และครูผู้สอนมีแนวทางในการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และมีกระบวนการนิเทศภายในที่ชัดเจน

ระดับเขตพื้นที่

สำนักงานเขตพื้นที่ที่มีระบบการนิเทศติดตามและประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดที่ชัดเจนสามารถเขียนเป็นแผนภูมิของรูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model)

ภาพที่ 1 : รูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model)

3. การตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ตารางที่ 2 การประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model)

รายการประเมิน	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ประโยชน์		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
รวมความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการนิเทศ	4.00	0.59	มาก	4.17	0.81	มาก	4.19	0.62	มาก	4.06	0.75	มาก
รวมแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการนิเทศ	4.07	0.58	มาก	4.13	0.79	มาก	3.96	0.71	มาก	4.02	0.66	มาก
รวมองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ	4.22	0.66	มาก	4.00	0.75	มาก	4.05	0.76	มาก	4.04	0.74	มาก
รวมทั้งหมด	4.04	0.59	มาก	4.06	0.75	มาก	4.03	0.76	มาก	4.05	0.72	มาก

ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ด้วยการพิจารณาและ ตรวจสอบร่างรูปแบบการนิเทศโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำแนกตามส่วนของร่างรูปแบบ และประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04, 4.06, 4.03 และ 4.05 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านก็พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2” ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบของการวิจัยตามลำดับ วัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทย โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่าสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนระดับสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 เรียกว่ารูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนคือ 1) การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และการให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Inspiration and Information) 2) ให้ความรู้เพิ่มเติมและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) 3) การนิเทศให้คำแนะนำช่วยเหลือ (Advisory sharing) 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน เครือข่าย/เครือข่ายการนิเทศ (Network Sharing) และ 5) การประเมินผลการนิเทศ (Evaluation) ทั้งนี้เป็น เพราะผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนิเทศทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอย่าง กว้างขวางแล้วนำมาทำการสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นรูปแบบการนิเทศ แบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) และผ่านการยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่งตามหลักวิชาการแล้วพบว่ารูปแบบการนิเทศมี ความสอดคล้องกับทฤษฎีและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศ มีความสอดคล้องกับวิธีดำเนินการ มีความสอดคล้องกับเครื่องมือที่ใช้ มีการนิเทศติดตาม ดูแลเอาใจใส่ให้กำลังใจ แนะนำเพิ่มเติมช่วยเหลือผู้รับการนิเทศอย่างต่อเนื่อง อำนวย ความสะดวกด้วยช่องทางกรนิเทศที่หลากหลายจนครูผู้รับการนิเทศมีความรู้และทักษะที่จะนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยพัฒนา โดยใช้วิธีการเชิงระบบ (System Approach) ผู้วิจัยได้ศึกษา และพัฒนาภายใต้หลักการและ แนวคิดของการออกแบบเชิงระบบ จากแนวคิดของ สุมณ อมรวิวัฒน์. 2550 : 8 ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 39) แอคคีสันและกอล (Acheson and Galt, 2003 : 90) แฮร์ริส (Harris.1985 : 14-15) โกลด์แฮมเมอร์ แอนเดอร์สัน และคราจิวิค (Goldhammer Anderson and Krajewski, 1980 : 31 - 44) กลิกแมน, กอร์ดอน และโรสกอร์ดอน (Glickman, Gordon & Ross-Gordon. 2007 : 229 - 230) แกลททอน (Glatthorn, 1990 : 2) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรดา วรธาดาสวัสดิ์ (2566). ได้ศึกษารูปแบบการนิเทศ การศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผลการวิจัยพบว่า ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศ การศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ทำให้ได้รูปแบบนิเทศที่มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ **องค์ประกอบที่ 1** หลักการของรูปแบบ พบว่า ใช้หลักการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็น พี่เลี้ยง (Coaching & Mentoring) ผสมผสานกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) **องค์ประกอบที่ 2** วัตถุประสงค์ของรูปแบบ พบว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือสนับสนุน และส่งเสริมครูผู้รับการนิเทศให้สามารถ

จัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ **องค์ประกอบที่ 3** ผู้เกี่ยวข้องและบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า ผู้เกี่ยวข้องและบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วยครูผู้รับการนิเทศ ครูคู่พัฒนา ครูกลุ่มงานวิชาการ ได้แก่ หัวหน้าวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ ร่วมการวางแผนการนิเทศ ทบทวน สภาพบริบท ข้อมูล ผลการดำเนินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียน **องค์ประกอบที่ 4** กระบวนการนิเทศ พบว่า มีขั้นตอนการดำเนินการนิเทศ 7 ขั้นตอน **องค์ประกอบที่ 5** ผลลัพธ์ของการนิเทศ พบว่า ผลลัพธ์ของการนิเทศเป็นผลที่เกิดจากกระบวนการการศึกษาและผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด บุญสุพร เพ็งทา (2565) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบเสริมพลังครูกักขังปฏิบัติการณ์ในชั้นเรียน ผลการวิจัย พบว่า

1. การนิเทศงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) กระบวนการนิเทศงาน 2) ความพร้อมของผู้นิเทศ 3) เทคนิคการนิเทศ 4) ตัวชี้วัดความสำเร็จ 5) ภาวะผู้นำ 6) เสริมพลังอำนาจ และ 7) เครือข่ายชุมชนทางวิชาชีพ

2. รูปแบบการนิเทศงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเป็นความสัมพันธ์ของพหุองค์ประกอบซึ่งมีความสัมพันธ์

3. ผลการยืนยันองค์ประกอบและรูปแบบการนิเทศในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่า มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

วรลักษณ์ อาจิวชัย (2565). ได้ศึกษาการพัฒนาการนิเทศแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบ และรูปแบบของสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล 2) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

3) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ และ 4) การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

2. รูปแบบการนิเทศแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความถูกต้องและความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด Clark (2015) กล่าวว่า การสำรวจระยะการทำงานร่วมกันและนิเทศประสพการณ์นิเทศ โดยตรง มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจหาความสัมพันธ์ที่จำเป็นต่อประสิทธิภาพของงานการศึกษา จากการใช้การนิเทศทางไกลทางอินเทอร์เน็ต ให้ผู้มีส่วนร่วมไปฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนชนบท เป็นระยะเวลากว่า 9 เดือน ออกแบบคุณภาพการใช้และวิธีการนิเทศ โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการอ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า การนิเทศทำให้เกิดการไว้วางใจกันทั้งคู่ต้องเปิดเผย จริงใจ จึงจะเห็นถึงความมีมนุษยสัมพันธ์ เพื่อนร่วมงานที่ดี มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการนิเทศ สามารถก่อให้เกิดระยะการทำงานร่วมกันและการนิเทศโดยตรง และงานวิจัยของ Yarbrough & Other (2011) กล่าวว่า การปฏิบัติ การนิเทศตามแนวความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายพิเศษชาอุดิอาระเบีย จดหมายการวิจัยเพื่อศึกษาแนวคิด ความคิดของครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติการณ์นิเทศที่มักเกิดขึ้นภายในโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดทางบวกต่อการปฏิบัติการณ์นิเทศ ส่วนครูมีแนวความคิดต้องการ ได้รับการนิเทศและฝึกฝนตนเองให้มากขึ้นจากเดิมจากการสอบถามปลายเปิดทำให้ทราบปัจจัย ส่งผลต่อการนิเทศที่ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพการทำงานของครู 2) ความสัมพันธ์ อันดีระหว่างครู

และผู้บริหารสถานศึกษา 3) ไม่มองหาข้อผิดพลาด 4) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ในการสอนที่ประสบความสำเร็จ

3. ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยใช้รูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) พบว่า

3.1 ครูมีผลการประเมินด้านความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ครูมีทักษะในการจัดการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับดี

3.3 ครูมีเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับมาก

3.4 นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ของครูสูงกว่าก่อนใช้การจัดการเรียนรู้ของครู ทั้งนี้เป็นเพราะครูที่ได้รับการนิเทศมีสมรรถนะในการจัดการเรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน ออกแบบสื่อนวัตกรรม พัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรชมล สุขคุณ (2564) ได้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 80.05/83.56 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.5 ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านมีส่วนช่วยในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีกระบวนการในการลำดับเรื่องราวอย่างเป็นระบบ ณัฐกานต์ เพื่องมณี (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ 5W1H ร่วมกับแผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ 5W1H มีความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รัชชานนท์ เพื่องบุญ (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ วิจัยวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทบาทการโค้ช ผลการวิจัยพบว่า

1) ทักษะการอ่านวิเคราะห์ วิจัยวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทบาทการโค้ชหลังการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทบาทการโค้ช ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดคอเรย์ (Corey, 2001 : 2690 - A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการฝึกอ่านและเขียนของหญิงวัยรุ่นในเขตชนบทของเทือกเขาอัปป์ลาเซีย ในสหรัฐอเมริกา พบว่า การฝึกอ่านและเขียนในโรงเรียนได้ละเลยฝึกฝนให้กับเด็กและหญิงวัยรุ่นที่มาเรียนในโรงเรียนเขตนั้น จึงทำให้เกิดการขาดความต่อเนื่องของวัฒนธรรมและศักยภาพที่มีอยู่ที่บ้านของนักเรียน ทำให้เด็กเหล่านั้นไม่สามารถที่จะคิดเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทสตรีในวัฒนธรรมของเรา ด้วยเหตุนี้ สตรีที่เข้าโรงเรียนมีบทบาทในการที่จะพูดถึงโรงเรียนและบ้าน เพราะโดยความจริงแล้วเขาต้องการให้โรงเรียนมีบทบาททางด้านจินตนาการและสร้างสรรค์เกี่ยวกับรูปแบบของการเขียนและการอ่าน

4. ความสุขในการทำงานของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ ด้านทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 แบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) ทั้งนี้เนื่องมาจากจุดเด่นของการนิเทศเริ่มตั้งแต่การให้ความรู้พื้นฐานและหลักการจัดการเรียนรู้ การออกแบบสื่อนวัตกรรม การฝึกปฏิบัติตามขั้นตอน ศึกษาวิเคราะห์นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ แนะนำ เพื่อการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่อง ของผลงานครูรายบุคคล ให้กำลังใจ สร้างความสบายใจ สร้างความรู้สึก

ที่ดีให้ครูอยากทำงานอย่างต่อเนื่อง ไม่ย่อท้อต่อการทำงาน มีกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับสภาพของครูแต่ละบุคคล เพิ่มเวลา ช่องทางการนิเทศหลากหลายขึ้น ให้ความสะดวกแก่ผู้รับการนิเทศ ให้โอกาสครูได้ติดต่อกับศึกษานิเทศก์ได้ง่ายขึ้น ศึกษานิเทศก์ได้จัดทำสื่อการนิเทศเพิ่มเติม ที่มีความชัดเจนเข้าใจง่าย ได้แก่ ตัวอย่างหนังสือเสริมประสบการณ์แต่ละประเภทสอดคล้องกับความต้องการของครูผู้รับการนิเทศ มีช่องทางการนิเทศที่หลากหลาย สะดวกรวดเร็ว ได้แก่

- 1) ทาง e – Mail address : Kanjana1610@gmail.com
- 2) ทาง Facebook.com ที่ <https://www.facebook.com/groups/71024345737800/>
- 3) ทางกลุ่มไลน์ line
- 4) ทางโทรศัพท์
- 5) การนิเทศ online ผ่าน Google Meet, Line Chat, ZOOM Cloud Meeting เป็นต้น

ศึกษานิเทศก์บริการตอบคำถาม และมีเวลาและช่องทางที่หลากหลายนำเสนอความก้าวหน้าพัฒนางานร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีสริยา กลิ่นสุนทร (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุข ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงและระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่าด้านบริหารงานบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา ดังนั้น หน่วยงานบังคับบัญชา จึงควรมีนโยบายส่งเสริม เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับบุคลากรในองค์กรทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน อำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในองค์กรด้านต่างๆ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ คำนึงถึงการมอบหมายงานให้กับคนในองค์กรตามความสามารถและความถนัดของบุคคลเพื่อให้ดำเนินงานภายในโรงเรียนประสบความสำเร็จจากการให้ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และงานวิจัยของอาร์กิลล์และมาร์ติน (Argyle and Martin, 2007 : 91) กล่าวว่าความสุข หมายถึง ความอยู่ดีกินดี ประกอบด้วย ความพึงพอใจชีวิตจากการประเมินคุณภาพชีวิตด้วยตนเอง และอารมณ์ทางบวกที่เกิดจากแรงจูงใจภายในโดยปราศจากภาวะอารมณ์ด้านลบ หรือเป็นสภาวะที่บุคคลมีความพึงพอใจกับสภาพที่ได้ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม เป็นการกระทำต่างๆ ซึ่งทำให้ผู้ที่อยู่รอบตัวมีความสุข อบอุ่นยอมรับผู้อื่นและเป็นตัวของตัวเอง พร้อมเผชิญหน้ากับปัญหาโดยไม่ท้อแท้และใช้สติอย่างสุขุม และไม่เยอร์, สวินนีย์ และ วิทเมอร์ (Myer, Sweeney and Whitmer, 2000 : 52) ได้เสนอล้อแห่งความผาสุก (Wheel of Wellness) โดยรวมหลักการจากผลการศึกษาวิจัยทางแพทย์ สังคมและจิตวิทยามาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาความเป็นอยู่อันดีของบุคคลตลอดทุกช่วงชีวิตซึ่งประกอบด้วย 5 ด้านดังนี้ 1) จิตวิญญาณ เป็นการตระหนักรู้ เป็นความรู้สึกถึงซึ่งความเป็นหนึ่งเดียวหรือรู้สึกเชื่อมโยงกับจักรวาล เป็นความเชื่อ ค่านิยม ศาสนา เป็นลักษณะที่เป็นแก่นของบุคคลที่มีสุขภาพดี เป็นแหล่งของมิติต่าง ๆ ของความสุขสบายอื่น ๆ เช่น การทำกิจกรรมทางศาสนาหรือการฝึกทางจิตวิญญาณ 2) การให้ทิศทางแก่ตนเองเพื่อไปสู่เป้าหมายระยะยาว 3) งานและเวลาว่าง ความรู้สึกว่ามีความสามารถในการทำงานมีผลด้านบวกต่อความพึงพอใจในชีวิต 4) มิตรภาพ เป็นความสัมพันธ์ทางสังคมทั้งหมดของบุคคลกับบุคคลอื่นทั้งเป็นรายบุคคลหรือกับชุมชน 5) ความรัก ความรู้สึกว่าเป็นที่รัก เป็นความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน ผูกพันใกล้ชิดเกื้อกูลกัน

5. ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนด้านทักษะการอ่าน และการเขียนพบว่า นักเรียนมีทักษะด้านการอ่านและการเขียนดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้รับการนิเทศ มีความตระหนัก มีความสนใจ มีความต้องการ และมั่นใจที่จะออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงผลงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างเครือข่ายให้มีความยั่งยืน ครูผู้รับการนิเทศจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ทำให้เกิดการสร้างความรู้ และองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อคุณภาพการเรียนการสอนนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพ และ พัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน. สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทวราช มังคะละ (2565) การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับร่วมกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ (GPAHS 5steps) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับร่วมกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการการคิดขั้นสูงเชิงระบบ (GPAS 5 Steps) มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.47 , S.D = 0.43) 2) ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับร่วมกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการการคิดขั้นสูงเชิงระบบ (GPAS 5 Steps) สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับร่วมกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการการคิดขั้นสูงเชิงระบบ (GPAS 5 Steps) อยู่ในระดับมากที่สุด (4.64, S.D = 0.49) ปฏิญญา โกมลภิติสกุล (2565) ได้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ OKSR ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OKSR ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (X = 4.71, S.D. = 0.50) 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้แบบ OKSR ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด อยู่ในระดับมากที่สุด (X = 4.56, S.D. = 0.26) อาบิร บิลสุลต่าน (2565) ได้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยการตั้งคำถามจากเรื่องเล่า สาระการเรียนรู้อัลอัลลาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการคิดวิเคราะห์โดยการตั้งคำถามจากเรื่องเล่าที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 เท่ากับ 80.91/83.24 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 3) ผลการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 4) ความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

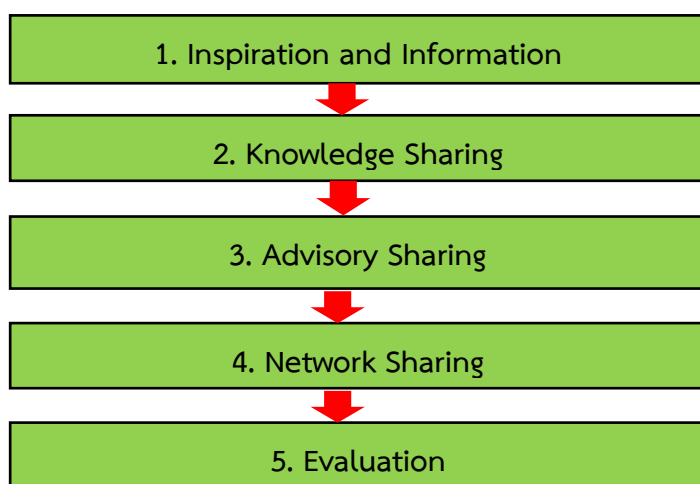
6. ผลการศึกษาความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นผลมาจากครูผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนมีความสุข สนุกสนานกับบรรยากาศการเรียน และบรรยากาศที่ครูจัดทำขึ้น ทำให้นักเรียนทุกคน เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาการเรียนรู้ที่มีการส่งเสริมสร้างจินตนาการ อย่างไม่มีขอบเขตจำกัดส่งผลให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และมาตรฐาน ตามความสามารถเต็มตามศักยภาพ ผลการศึกษาความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา บุญมาวงศา (2561) ได้ศึกษาความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี

จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับผลการเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 วัชรินทร์ อุดหนองเลา (2567) ได้ศึกษาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีความสุขในยุคความปรกติธิดาไป ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในยุคความปรกติธิดาประกอบด้วย 1.1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันในการทำงานอย่างมีภาวะผู้นำ 1.2) มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 1.3) การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักวิชาชีพแล้วกลับมาถนอมมิตร 1.4) พัฒนาการเรียน การสอน ร่วมกันสู่วิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ และ 1.5) มีการสะท้อนผลการทำงานและแลกเปลี่ยนการปฏิบัติงาน 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขในยุคความปรกติธิดาไป ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 2.1) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 2.2) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม 2.3) ปัจจัยด้านผู้เรียน 2.4) ปัจจัยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 3) แนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างมีความสุขในยุค ความปรกติธิดาไป พบว่ามี 2 รูปแบบ ได้แก่ 3.1) แบบเป็นทางการ เป็นรูปแบบดำเนินงานตามขั้นตอนที่สถานศึกษากำหนด และ 3.2) แบบไม่เป็นทางการ เป็นรูปแบบการปฏิบัติงานแบบดูแลใจครูร่วมกันในสภาวะจำเป็น

สรุปได้ว่ารูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) เป็นรูปแบบการนิเทศที่มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ในการนำไปใช้เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ได้ผ่านการตรวจสอบประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้วก่อนนำไปใช้ส่งเสริมสมรรถนะการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ที่มีความแปลกใหม่โดยแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมาจัดทำเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านซึ่งไม่เคยมีการทำมาก่อน มีการรวบรวมข้อมูลที่ต้องการเชิงลึก ยึดหยุ่นตามบริบทของท้องถิ่น แล้วนำองค์ความรู้ที่ได้มาจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านตามหลักการ แนวคิด และทฤษฎี มีกระบวนการนิเทศ ดังนี้

ภาพที่ 2 กระบวนการนิเทศของรูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model)

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 มีข้อค้นพบจากการวิจัยที่นำมาเป็นข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ และเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เนื่องจากขั้นตอนการนิเทศตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ที่เรียกว่าไคแกน (IKANE Supervisory Model) มีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้ควรพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้

1. ควรศึกษาขั้นตอนการนิเทศให้ชัดเจน และควรส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในแต่ละขั้นตอน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูที่ได้รับการนิเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่อง
2. ศึกษาเทคนิคที่จะนำรูปแบบการนิเทศแบบไคแกน (IKANE Supervisory Model) ไปใช้จะต้องมีความรอบรู้ในเนื้อหา อุทิศเวลาในการดูแลครูผู้รับการนิเทศเพื่อให้ครูมีขวัญกำลังใจในการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านและนำหนังสือไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจนครูให้การยอมรับและศรัทธา
3. ในการส่งเสริมที่จะให้ครูมีแรงจูงใจและความมั่นใจในการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านได้สำเร็จนั้นต้องดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่องทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูเกิดทักษะมีความชำนาญมากขึ้น
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องให้การส่งเสริมสนับสนุน จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลงานการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยการพัฒนารูปแบบการนิเทศรูปแบบอื่น เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบการนิเทศแบบไคแกน (IKANE Supervisory Model) ในครั้งนี้
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศที่เสริมสร้างสมรรถนะครูในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ 2560-2579**. กรุงเทพฯ : บริษัท พรินทวาทกราฟฟิค จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2556). **ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: เอส.พรินตติ้ง ไทยแลนด์.
- พาสนา ชลบุรีพันธ์. (2560) **รูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาพื้นฐาน**. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา. วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- วรรณดี สุธาพาณิชย์. (2557). **การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. (2561). **รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2561**. นครราชสีมา : ประยูรการพิมพ์.

- สิริกร คำมูล. (2556). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 15(3), 22-28.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2550). “ปรัชญาและแนวคิดของการพัฒนาครูและเครือข่าย” สานปฏิรูป. 6(65), 89-99.
- อรอุมา บวรศักดิ์ (2561) การพัฒนารูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Acheson, Keith A., & Gall, Meredith D. (2003). **Clinical Supervision and Teacher Development Preservice Applications**. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Glickman, C. D., Gordon, Stephen. P., & Ross-Gordon, Jovita M. (2010). **Supervision and Instructional : A Developmental Approach**. (8th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Joyce, B. & Weil, M. (2000). **Models of Teaching**. (6th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. 3rdEd. New York : Harper and Row Publications.